7/5019

29.11.01*286143

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

.../..../2001

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.04.01
Konu: Yazılı Soru Önergesi.

TBMM BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 05.11.2001 gün ve KAN.KAR.MD. A.01.GNS.0.10.00.02-7/5019-12082 sayılı yazısı.

Rize Milletvekili Mehmet BEKAROĞLU tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan cevaplandırılması istenilen (7/5019) no'lu soru önergesinin cevabı aşağıya çıkartılmıştır.

1.Ülkemizde 1995-2000 yılları arasında polis tarafından gözaltına alınan vatandaşlarımızdan 62 kişi çeşitli nedenlerle hayatını kaybetmiştir. Bu vatandaşların önemli bir bölümünün elbiselerini yırtarak, battaniyeden kopardığı ip şeklindeki fitil parçasını ip olarak kullanarak ve binaların katlarından atlamak suretiyle intihar ettiği kalan bölümünün ise gözaltında geçirdikleri rahatsızlıklar sonucunda hayatlarını kaybettikleri anlaşılmıştır.

Meydana gelen ölüm olayları ile ilgili olarak; 3 güvenlik görevlisi adli, 37 güvenlik görevlisi idari olarak ceza almış olup, 24 olayla ilgili 26 güvenlik görevlisi hakkında adli, 4 güvenlik görevlisi hakkında ise idari tahkikat devam etmektedir. Ayrıca, 16 olayla ilgili Cumhuriyet Savcılıkları tarafından takipsizlik kararı verilmiş ve 10 personel hakkında açılan davalarda beraat kararı verilmiştir.

2. İstanbul Emniyet Müdürlüğünce 16.10.2001 günü yasadışı DHKP-C örgütüyle ilgili yürütülen operasyonda Muhammet TEMEL adına tanzim edilen sahte kimlikle yakalanan Yunus GÜZEL'in İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığına sevk için gönderileceği 23.10.2001 günü nezarethane duvarına "yaşasın DHKP-C" şeklinde yazı yazdığı ve ranzayı monte edilmiş yerinden söküp duvara yaslayarak, kullandığı çarşafı ranzaya bağlayıp yarım ası olarak tabir edilen bir yöntemle çarşafı boğazına dolamak suretiyle intihar ettiği görülmüştür. Olayla ilgili olarak Fatih Cumhuriyet Başsavcılığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü Polis Başmüfettişlerince soruşturma başlatılmıştır.

3. Bir kişinin Yunus GÜZEL'in intihar olayında görüldüğü gibi yarım ası tabir edilen şekilde intihar etmesi mümkündür. Geçmişte yaşanan intihar olaylarında bunun örnekleri mevcuttur.

4. Nezarethanelerin fiziki koşullarının standart hale getirilmesi amacıyla Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği 01.10.1998 tarih ve 23480 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Yönetmelikte belirtilen standartlar doğrultusunda, ülke genelinde polisiye birimlere ait 2871 nezarethaneden 2296 adedinde iyileştirme çalışmaları tamamlanmış, 575'inde ise iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

5.Gözaltındaki intihar olayları ile toplumdaki intihar olayları karşılaştırıldığında; 1995-2001 (EYLÜL ayı) itibariyle, ülke genelinde 16.021 kişi intihar etmiştir. Aynı dönemde 1.740.070 kişinin gözaltına alındığı tespit edilmiştir.

Nüfusun 65 milyon olduğu düşünülürse, toplumdaki intihar oranı yaklaşık 10.000'de 2,5 iken, gözaltına alınanların intihar oranı yaklaşık 100.000'de 3'dür. Buna göre, gözaltındaki intihar oranının toplumdaki intihar oranıyla mukayese edilmeyecek kadar az olduğu görülmektedir.

6. İnsan Hakları konusunda hukuki alanda gözaltı sürelerinde değişiklik yapılması, sanık ve Avukat görüşmeleri, sanığın susma hakkı ve şüpheli yakınlarına haber verme konularında iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır.

İnsan hakları ihlali konusunda yapılan tüm bu iyileştirmelere rağmen münferit olarak meydana gelen olaylar ve sorumluları hakkında adli ve idari tahkikat açılmaktadır. Polis Akademisi ve Polis Okullarında, İnsan Hakları konusunda eğitimi verilmektedir.

7/5019

Ayrıca, 01.08.1995 tarihinden itibaren merkezde A.P.K.Dairesi Başkanlığına bağlı olarak 81 İlimizde gözaltı izleme birimleri kurulmuştur. Bununla birlikte, Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele ve Harekat Dairesi Başkanlığına bağlı İnsan Hakları Şube Müdürlüğü oluşturularak, İnsan Hakları ile ilgili konuların tek elden yürütülmesi sağlanmıştır.

Konuyla ilgili olarak Umum Emniyet Müdürlüklerine gönderilen 01.09.1998 tarihli bir genelge ile şüpheli ve sanıkların ifadelerinin video banta kayıt edilmesi talimatı verilmiştir.

Tüm bunların yanında personele hizmetiçi kursları verilmekte, bu konuda açılan panel, seminer ve konferanslara katılması sağlanmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
İçişleri Bakanı

DAĞITIM:

Gereği:	Bilgi:
TBMM Başkanlığına	Başbakanlığa